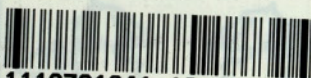

Emajlirec

Celje - skladišče

D-Per

214/1979

1119791041, 12

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

LETO XXIX — ŠT. 12 — 30. JULIJ 1979

Dobri obeti

TOZD tovarna kontejnerjev je ugodno zaključila gospodarsko poslovanje v prvem polletju, in vse kaže, da bo tako ali morda še bolje v drugem polletju letošnjega leta. Izguba, ki je to TOZD dolgo pestila, se je umaknila v ozadje, kjer naj bi po vseh prizadevanjih in obetih tudi za vedno ostala.

V planu 1979 je podan poudarek na proizvodnji kontejnerjev, ob dejstvu, da se posamezne serije kontejnerjev na novo osvajajo. Ostali programi v letnem planu količinsko sicer niso tako poudarjeni, so pa dohodkovno toliko bolj zanimivi. Toda realizacija prav teh programov bo v tem letu pogojila boljši finančni rezultat in hkrati predstavljala postopno preusmeritev iz dohodkovno manj zanimivega kontejnerja na dohodkovno intenzivno proizvodnjo skladišč, silosov itd.

Za uresničevanje plana 79 so bile na vseh programih potrebne kadrovske spremembe in dopolnitve. To pa je TOZD Emokontejner dosegel tako, da je pridobil k sodelovanju več sodelavcev z visoko, višjo in srednjo šolsko izobrazbo. Že dejstvo sprejema novih sodelavcev kaže, da postaja ta TOZD za kadre zopet zanimiva in vliva optimizem.

V preteklem in še do konca planskega obdobja velja posvetiti mnogo pozornosti zalogam materiala, ki so glede na zahtevnost proizvodov in široko paleto programov še vedno prevelike.

Na tem področju že beležijo določene uspehe, kar potrjuje zmanjšana vrednost zalog. Vsi gospodarski pokazatelji prvega polletja kažejo, da so skupni napor delavcev te TOZD in delavcev RC kronani z uspešnim to je pozitivnim rezultatom. Čeprav terja plan drugega polletja še večje napore pri realizaciji novih programov, to je skladišč, silosov in kesonov, je mogoče že sedaj zagotoviti, da bo letni plan dosežen.

Skladišča, jih bodo začeli proizvajati serijsko v zadnjem četrtletju, so bila na trgu izredno ugodno sprejeta in so tudi tehnološko v tolikšni meri pripravljena, da predstavljajo že v sedanjí fazi porok za uspešnejši zaključek leta. Podobno uspešno je uresničevanje silosnega programa, saj bo planirana količina praktično razprodana — kasnitev v proizvodnji pa bodo ob večjih naporih nadoknadili.

Kot vidimo na gornji sliki, je EMO dosegla najvišji vrh sveta Mount Everest. Zastavico EMO je postavila tam naša (jugoslovanska) ekspedicija, v kateri je bil tudi naš član DS EMO tov. Franc Knez. Res lepo darilo za jubilejno leto EMO in upajmo, da bomo dosegli tudi najvišji vrh v proizvodnji.

Uspešno gospodarijo

Sprejete planske obveznosti v proizvodnji že v prvem kvartalu niso bile realizirane. Znano je, da TOZD tovarna kotlov obratuje oziroma posluje v majhnem in neprimernem prostoru z zastarelim strojnim parkom in je vsak zastoj težko v celoti nadoknaditi. Zato tudi predvidena proizvodnja za prvo polletje ni bila realizirana in odstopa za 6%. Tudi planske obveznosti pri prodaji niso bile izpolnjene, njeno odstopanje pa znaša 5%.

Na odstopanje proizvodnega kot prodajnega plana je vplivalo poleg že omenjenih težav pomanjkanje delovne sile ter slaba oskrba repromateriala tako iz uvoza kot domačega tržišča. Uvoz materialov kot npr.: gorilci, oprema, kotlovska telesa itd., je znašal v prvi polovici poslovnega leta 1,135.175 \$ oziroma 28% predvidenega letnega plana. Uvoz ni bil realiziran zaradi poostritve uvoznega režima.

Pri svojem obsegu poslovanja je TOZD povprečno zaposlil 195 oseb. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega je za 37% večji kot lani ter 19% večji od planiranega.

Izkoriščenost delovnega časa se giblje enako kot v istem obdobju lani.

Skupni stroški proizvodnje so porasli za 10% glede na 94% izpolnitve proizvodnje. Za enak odstotek so porasli tudi stroški ma-

teriala ob upoštevanju odstopa planskih cen od dejanskih. Nekateri ostali stroški proizvodnje so še v večjem porastu, vendar zaradi majhnega obsega bistveno ne vplivajo na odstopanje celotnih stroškov.

Do omenjenega odstopanja pride zlasti pri tistih stroških, ki jih ni mogoče realno planirati iz različnih vzrokov.

Ob nižji proizvodnji in prodaji ter povečani neplačani realizaciji beležijo celo 1% večji celotni prihodek od planiranega. Tako višino celotnega prihodka so omogočili izredni prihodki, (dohodek, ki v planu ni predviden).

Pri takem poslovanju je TOZD ustvaril 21% večji dohodek, ostanek za sklade pa je nižji za 20% od predvidenega. Dohodek je dosegel tako višino zaradi izrednih prihodkov — obresti, ki pa v celoti ne ostane TOZD, saj nastopi obveznost do banke.

V TOZD Tobi izguba

Nasproti I. trimesečju se je rezultat poslovanja v TOZD Tobi bistveno poslabšal, saj je I. polletje zaključil z izgubo.

Vzrok za nastalo izgubo je izključno močno povečana neplačana realizacija, ki se je glede na stanje 31. 3. 1979 povišala za 17,4 milijona din in glede na 31. 12. 1978 za 21,4 milijona din.

Če bi neplačana realizacija ostala na višini neplačane realizacije 31. 3. 1979, bi bil ostanek za sklade višji za 5 milijonov din.

Proizvodnja je bila glede na plan dosežena 86%, kar pa je za 21% več kot lani v istem obdobju. Težave v proizvodnji so se pojavljale predvsem zaradi pomanjkanja delovne sile in neredne oskrbe s kooperantskimi deli (predvsem problem dobave regulatorja). Pri proizvodnji dimnih cevi in kolen je prišlo do izpada zaradi nezadovoljive kvalitete (velik škart zaradi orodij). Pri sobnem klimatizerju 2000 kcal so problemi še z razvojem tega izdelka, medtem ko je pri klima omarah nastal izpad zaradi nezadostnih naročil od LTH, ki naj bi prodala največji del le-teh.

Prodaja. Pri prodaji je predvsem zaradi velike konjunktore na tržišču presežena prodaja pri etažnih kotlih, kaminih, oljnih pečeh, medtem ko je izpad pri prodaji klimatizerja, klima omar, sušilnika, električnega radiatorja, dimnih cevi in kolen.

Prodaja na domačem trgu je višja za 14%, zaradi izpada izvoza pa je prodaja skupaj presežena za 10%.

Cene so bile odobrene le pri oljnih pečeh (9%), medtem ko pri ostalih izdelkih, za katere smo imeli v planu upoštevano povišanje, le-teh nismo uspeli dobiti.

Stroški so glede na plan doseženi 83%. Nižji so stroški pri materialu nasproti planiranemu. Devizne stimulacije so imeli za I. polletje v planu 2,8 milijona din, bila pa je obremenitev le 1,9 milijona din.

Z ozirom na visoko neplačano realizacijo je celotni prihodek dosežen le 91%, dohodek pa 95%.

Osebni dohodki so višji glede na lansko leto za 22%, nasproti planu pa za 13% in znaša povprečni neto osebni dohodek za I. polletje 5.382 din.

Kako bomo lahko investirali

Na vsakem koraku se srečujemo z besedo investicija. Ko govorimo o povečani produktivnosti, zopet govorimo o potrebi po investiranju. Ko govorimo o izboljšanju pogojev dela, se ponovno srečujemo z besedo investicije. Na drugi strani, ko govorimo o prezadolženosti, so zopet investicije krive za to nadlogo. In končno, kaj bomo vse razrešili s to čarobno besedo.

Oglejmo si поблиže, kaj bi vse morali storiti, da bi investirali, da bi imeli pogoje za investiranje in da bi investicije tudi dale vse tisto, kar od nje pričakujemo. Za dobro investicijo je potrebno pripraviti program, iz katerega bomo razbrali, v kaj bomo investirali, kakšna bo proizvodnja in kakšen bo rezultat po investiciji. Zato je pomembno pripraviti temeljit in dober program, pri izvajanju same investicije moramo biti zelo hitri, ker so investicije, ki se dolgo izvajajo, skoraj vedno nerentabilne ali pa ne dajo tiste proizvodnje, katero smo pričakovali. Poleg tega vemo, da se tehnologija zelo hitro spreminja, zato ob nespretnosti uvajamo tehnologijo, ki je že zastarela.

Po določitvi programa proizvodnje, izbiri tehnologije in vseh ostalih pripravah, ki jih moramo vzporedno izvajati, smo prišli do pogojev, ki jih moramo izpolnjevati, da bi nameravali investicijo tudi resno izvesti. TOZD ali DO, ki se odloči za investicijo in izdela program investicije, mora zagotavljati tudi del lastnih sredstev. Delež lastnih sredstev je predpisan z zakonom in znaša najmanj 20 % za investicije, ki bodo proizvajale pretežno blago za izvoz, za vse ostale investicije mora biti procent lastnega deleža višji. Poleg teh omejitev ima vsaka banka za svoja interna določila za velikost lastne vdeležbe. Tako ima celjska temeljna banka določilo, ki ga je sprejel zbor banke, da mora biti 40 % lastni delež, šele ostali del, to je 60 % so lahko ostali komercialni in bančni krediti. Lastni vir sredstev lahko DO ali TOZD, ki investira, zagotovi kot del dohodka, ki ostaja TOZD po pokritju vseh obveznosti ali pa iz proste amortizacije. Toda tu se v naši DO ustavimo. Vemo, da že nekaj let posluujemo na meji rentabilnosti in komaj ustvarjamo oziroma prideltamo toliko, da pokrivamo osebne

dohodke in ostale že prevzete obveznosti, tako nam ne preostaja sredstev za nove naložbe. Še več, tudi amortizacijo koristimo za odplačilo že sprejetih obveznosti, zato je prosti del amortizacije le neznaten!

Sestavni del vsakoletnega plana je tudi plan investicij. Vse naše temeljne organizacije predvidijo, kaj bi bilo potrebno obnoviti, kaj na novo kupiti itd. Tu se potem običajno zatakne, kajti želje je potrebno uskladiti z realnimi možnostmi, teh pa z ozirom na rezultate in pretekle obveznosti ni. Ustavili smo se navidezno pred nerešljivim problemom. Toda izhod se mora poiskati. Najprej moramo izboljšati poslova-

nje. Ne bi smeli vedno iskati izhod samo v novih investicijah, ampak moramo poiskati vse rezerve, ki jih še imamo v sedanji tehnologiji. Teh rezerv je še veliko. Predvsem moramo izboljšati organizacijo dela na vseh nivojih. Potrebno je izkoriščati obstoječo tehnologijo vsaj v dveh izmenah s tem, da bi morali mnogo več razmišljati o drobni avtomatizaciji, kjer bi s sorazmerno majhnimi sredstvi izboljšali delovne pogoje in dosegli večjo proizvodnjo, ki bo dala večji dohodek, povečati moramo delovno disciplino, izboljšati izkoristek fonda delovnega časa in zmanjšati režijo. Še bi lahko našteval, kaj bi morali in kaj moramo narediti, da bi prišli do boljših poslovnih rezultatov, s tem pa tudi do večjega zadovoljstva in sposobnosti hitrejših modernizacije delovnih sredstev in naprav.

Zavedati se moramo, da moramo za boljši jutri ustvariti tudi

boljše pogoje dela in ustvariti več kot ustvarjamo danes. Tako moramo ustvariti tudi večji del sredstev za nove naložbe, ki bodo dajale željene rezultate. Ne moremo in ne smemo pričakovati, da nam bodo naše probleme reševali od zunaj, ampak moramo zbrati dovolj moči, da bomo sami prispevali več k izboljšanju poslovnih rezultatov in ustvarili pogoje za hitrejši napredek našega kolektiva.

Tema o investiranju je zelo obsežna, zavedam se, da bo ta prispevek rodil različne komentarje, vendar je namen tega prispevka le seznaniti delovne ljudi, zakaj priprave na investicije tečejo izredno počasi in da mine mnogo časa od prvih ugotovitev po potrebi po investiciji in do začetka dejanskega izvajanja. O nekaterih drugih možnostih investiranja bomo še pisali.

Ladislav Grdina, dipl. ing.

Demokratizacija odnosov v zvezi sindikatov

Pobuda tovariša Tita o nadaljnji demokratizaciji v samoupravnih in političnih organih in kolektivnem delu in odgovornosti v njih je dobila soglasno podporo v Zvezi sindikatov Slovenije, njenih organizacijah in organih. Na predlog svojega predsedstva je republiški svet ZSS na seji, dne 29. junija 1979 sprejel izhodišča o demokratizaciji odnosov in krepitvi kolektivnega dela ter odgovornosti v Zvezi sindikatov Slovenije.

Prav je, da se ob tej priliki поблиže seznanimo z vlogo osnovne organizacije sindikatov. Organi zveze sindikatov so za svoje delovanje odgovorni sindikalni organizaciji in njenim članom, obenem pa v skladu s svojo funkcijo samostojni pri sprejemanju stališč. Organi zveze sindikatov so kolektivna, demokratična in politična telesa. Pri njihovem delu imajo vsi člani enake pravice in dolžnosti. V zvezi sindikatov delujemo predvsem po načelu demokratičnosti in odgovornosti. Načelo demokratičnosti pomeni pravico in dolžnost članov sindikalnih organizacij in organov, da oblikujejo stališča in sklepe sindikalnih organizacij in organov, v katere se povezujejo. To načelo

jih zavezuje, da pri oblikovanju skupne politične usmeritve upoštevajo tudi posebne interese delavcev iz organizacije združenega dela. Načelo odgovornosti v zvezi sindikatov zavezuje člane ter organizacije in organe, da sprejeta stališča in sklepe dosledno in odgovorno uveljavljajo v politični akciji v svojem okolju. Načelo demokratičnosti in odgovornosti omogočata politično enotnost celotne sindikalne organizacije kot najširše politične organizacije delavcev. Po svoji družbeni vlogi je osnovna organizacija zveze sindikatov v TOZD ali delovni skupnosti podlaga celotne sindikalne organiziranosti in delovanja, katere osnovni smisel, namen in pomen je delovanje za uresničevanje interesov delavcev. Ti interesi se prav v osnovni organizaciji kažejo najbolj konkretno in v največji meri tudi uresničujejo. Zato je osnovna organizacija sestavni del samoupravljanja in njegova politična opora. V večjih osnovnih organizacijah so ustanovljene sindikalne skupine kot oblika dela osnovnih organizacij, kar omogoča članom zveze sindikatov, da neposredno izražajo svoje interese in stališča.

Sindikalna skupina je nepogrešljiva sestavina učinkovitega in demokratičnega delovanja osnovne organizacije, čeprav ponekod predstavlja obliko, s pomočjo katere člani dobivajo informacijo o že sprejetih odločitvah, ne zagotavljajo pa vpliva delavcev na oblikovanje in sprejem odločitev. Sindikalna skupina mora doseči opredelitev delavcev do predlaganih rešitev in se ne sme zadovoljiti samo s funkcijo informiranja. Kjer sindikalne skupine

niso dovolj učinkovite in povezane v izvršnem odboru osnovne organizacije sindikatov, osnovne organizacije niso dovolj povezane z resničnimi interesi svojega članstva. Vzrokov za to je lahko več. Eden je vsekakor premajhno znanje in usposobljenost sindikalnih aktivistov, iz katerega lahko izvira tudi strah pred odločnejšo akcijo. Poverjeniki sindikalnih skupin morajo s svojim delovanjem zagotoviti vpliv članom skupine za odločitve, ki jih sprejema izvršni odbor in jih seznanjati s sprejetimi odločitvami. Sindikalne skupine moramo usmeriti, tako da bodo v vseh osnovnih organizacijah postale resnično vez med delavci — člani in izvršnimi odbori oz. neposredna oblika delovanja članov zveze sindikata.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikatov je v statutu opredeljen kot izvršilno-politični organ osnovne organizacije, vendar ne kot organ, ki odloča v imenu organizacije, temveč kot telo, ki organizira delo osnovne organizacije in sprejema ukrepe, za uresničevanje dogovorjenih stališč. Izvršni odbor je za svoje delo odgovoren članom osnovne organizacije, za uresničevanje skupno dogovorjeni stališč pa tudi organizacijam zveze sindikatov, v katere se povezuje osnovna organizacija. Stališča izvršnega odbora ne morejo biti le vsota stališč delegatov sindikalnih skupin, zato mora imeti izvršni odbor kot celota tako vlogo, da bo lahko prispeval k uresničevanju nalog osnovne organizacije. Pri delovanju izvršnega odbora osnovne organizacije imajo pomembno vlogo samoupravni in poslovodni organi ter strokovne službe TOZD, ki morajo zagotavljati ustrezne materiale in tehnične pogoje za uresničevanje nalog osnovne organizacije.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Dne 10. avgusta so se sestali na skupni seji naši in občinski možje ter razpravljali o gospodarskem stanju EMO in občine Celje. Marsikaj so si povedali in upajmo, da ne bo ostalo samo pri besedah.

Kaj letos gradimo na Golovcu

Da bi bilo čim več občanov Celja seznanjenih, kaj gradimo v letošnjem letu na Golovcu, se je Skupnost za izgradnjo objektov posebnega pomena v Celju kot investitor odločila, da seznani čim večji krog občanov o sedanji investicijski dejavnosti na Golovcu.

Kot vemo, Celje nima večjega pokritega kopališča, ki bi bilo lahko občanom, zlasti pa mladini na razpolago za rekreacijo preko celega leta. Skupščina skupnosti se je zato odločila, da v sedanji fazi zgradi pokrito kopališče, ki bo funkcionalno in uporabno tudi pozimi, kajti odprto kopališče Neptuna ob Ljubljanski cesti je uporabno le v poletnih mesecih v najboljših vremenskih pogojih. Poleg tega se je skupščina skupnosti odločila, da v tej fazi izgradnje zgradi tudi kegljišče ter prostore za rekreacijsko aktivnost in telesno nego obiskovalcev ter manjši gostinski objekt za potrebe obiskovalcev. Kopališče s kegljiščem je locirano na zahodni strani osrednjega kompleksa SRC Golovec in se na jugovzhodni strani v nadstropju neposredno navezuje na obstoječo prireditveno dvorano, na severovzhodni strani pa na bodoči gostinski objekt. Kopališčni objekt s kegljiščem je predviden v dveh etažah, kar narekuje urbanistična zasnova, visoka talna voda in plitka kanalizacija. Zaradi tega je bazen predviden nad terenom, ostale funkcije pa se temu prilagajajo.

V kopališčnem delu je predvidena vhodna avla, ločene moške in ženske garderobe za 180 oseb, dve skupinski garderobi za 30 oseb, moški in ženski prostor za tuširanje, WC ter bazenski prostor v nadstropju. V bazenskem prostoru je predviden bazen za plavalce 25 x 21 m z globino 180 centimetrov, bazen za neplavalce 17 x 8 m z globino 70 cm ter otroški bazen 5 x 4,5 m globine 30 centimetrov.

Na zahodni strani bazenskega prostora je terasa za sončenje, tribuna s 360 sedeži in 100 stojišči. V kegljiščnem delu je predviden 10-stezni kegljiščni prostor s počivališči, tribuna za ca. 320 sedežev in 80 stojišč ter ostali pomožni prostori.

V prostorih za rekreacijsko aktivnost in telesno nego je predviden večji TRIM kabinet, dve savni za 7 do 14 oseb, solarij, prostor za navadno in podvodno masazo ter drugi pomožni prostori.

Bruto etažne površine kopališkega dela znašajo ca. 4100 m², kegljiškega dela 1.170 m² ter gostinskega dela 250 m².

Osnovna podporna konstrukcija je armirano betonska. Armira-

no betonski stebri ležijo na branah pilotov ter nosijo strešno konstrukcijo iz jeklenih predalčnih nosilcev. Stropna konstrukcija nad pritličjem in bazenska školjka so armirano betonske plošče na armirano betonskih nosilcih. Strešna kritina je lepenkasta z bakreno emulzijsko površino, ki je položena na toplotno izolacijsko plast stiropora. Talna obloga bazenskega prostora in bazenskih školjk je iz keramike, za ostale

prostore je obloga tal odvisna od namembnosti prostora: od elastične obloge, do keramike in klinker tlakov. Fasada je enaka kot pri prireditveni dvorani.

Vrednost celotnega objekta je po projektantskih predvidevanjih ocenjena na 87 milijonov din po cenah iz aprila 1979. leta, brez stroškov za projektiranje, inženiring ter komunalni prispevek.

Projektantske usluge ter inženiring vodi Razvojni center Celje, osnovni izvajalec del pa je GIP Ingrad Celje.

Do danes so izvedena pripravljala dela in sicer celotno fun-

diranje, s tem, da je bilo izvršanih in zabetoniranih 144 pilotov, premera 60 do 120 cm. Na teh leži nosilna železobetonska mreža, na kateri se bo izvedla celotna nadgradnja.

Pri pripravljalnih delih nismo imeli finančnih težav, še do danes pa nismo rešili vprašanja premostitvenega kredita v višini 30 milijonov din, kar se iz nerazumljivih razlogov zavlačuje s strani banke. Po sprejetem programu mora biti objekt zaključen do septembra 1980 in pripravljen za kopalno sezono 1980—1981.

Po samoupravnem sporazumu bi morali v letošnjem letu zbrati 25 milijonov din, zbrali pa smo do sedaj le 12.323.821,60 din ali 49 %.

Zaradi tega prosimo vse občane, da v svojih delovnih sredinah poskrbijo, da bodo preostala sredstva čimprej nakazana skupnosti, kajti samo na ta način bomo lahko Celju zagotovili v predvidenem roku še en objekt širšega družbenega pomena.

**SKUPNOST IZGRADNJE
OBJEKTOV
POSEBNEGA POMENA
CELJE**

Seja DS EMO

Poslovni odbor je na 29. redni seji razpravljal o gospodarski problematiki in sprejel naslednje sklepe:

1.

IO vzame na znanje poročilo o proizvodnji, vključno do 18. 7. 1979 za TOZD tovarno Emokon-tejner in ugotavlja, da se proizvodnja giblje v dinamiki postavljenega plana. Ocena direktorja TOZD je, da bo proizvodnja za mesec julij izvršena 100 %. Enaka ocena velja tudi za prodajo, ki je do dneva poročanja tudi v okviru planskih postavk.

2.

IO DS DO na osnovi poročila o gibanju proizvodnje in prodaje za TOZD tovarno ODPRESKOV IN AVTOKOLES v mesecu juliju in oceni vodstva da bo proizvodnja kot prodaja z določenimi ukrepi, ki so že storjeni, do konca meseca izvršena 100 % — izvršni odbor zadolžuje vodstvo TOZD, da o izvrševanju ukrepov pravočasno obvešča vodstvo delovne organizacije.

3.

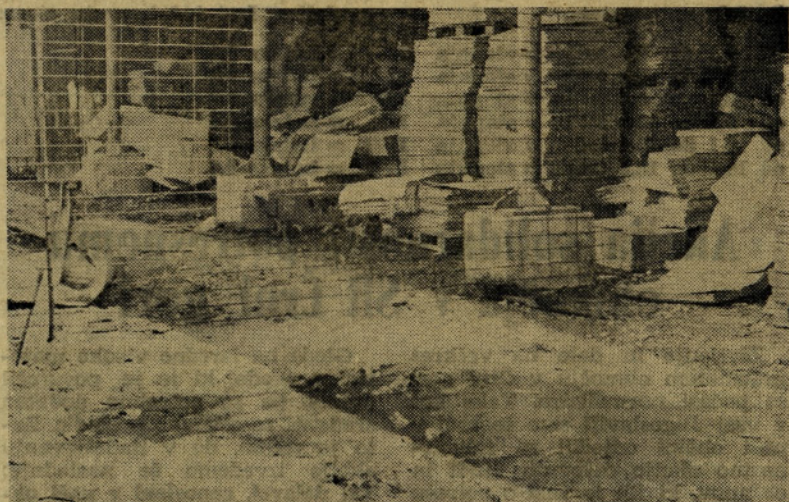
IO ugotavlja, da se proizvodnja za TOZD tovarno POSODA giblje v dinamiki postavljenega plana ter se programira, da bo za mesec julij plan izvršen 100 %, isto velja za prodajo.

4.

IO ugotavlja, da proizvodnja v TOZD tovarna ORODJARNA po oceni za mesec julij ne bo dose-

žena 100 % in je ocena vodstva TOZD, da je odstopanje od zastavljenega plana iskati v pomanjkanju materiala.

IO zadolžuje ustrezne strokovne službe, da ugotovijo, zakaj je do pomanjkanja materiala prišlo. Poročilo se poda na naslednji seji IO DS DO.

Kot vidite na sliki, je na dvorišču uskladiščena kartonažna embalaža, ki mimogrede rečeno ni poceni. Draga je in treba je varčevati z njo. No, če res z njo varčujemo, nam kaže spodnja slika.

Takole je razmetana kartonažna embalaža. Nekateri jo uporabljajo za sedenje med malico. Če bomo tako nadaljevali, ne bo dohodka in osebnega dohodka ali pa preveč, ker »sedimo« na njem.

Demokratizacija odnosov v zvezi sindikatov

(Nadaljevanje z 2. strani)

Republiški svet ZSS zadolžuje vse osnovne organizacije zveze sindikatov, da pri pripravi konferenca ZSS in v duhu pobude tov. Tita proučijo vsebino in obliko svojega delovanja. V zvezi s to nalogo je potrebno v osnovnih organizacijah oceniti, ali pri sprejemanju odločitve osnovne organizacije sodeluje večina članov; kako člani izražajo svoje neposredne interese in se dogovarjajo o skupnih interesih upošte-

vaje pri tem razredno vlogo zveze sindikatov, in kako poteka proces odločanja v osnovnih organizacijah; kakšna je vloga sindikalnih skupin; kako so člani osnovnih organizacij povezani z izvršnim odborom in obratno; ali člani izvršnega odbora dobro opravljajo zadolžitve v izvršnem odboru; kako ocenjujejo člani zveze sindikatov povezavo osnovne organizacije ZSS itd. ...

Janko Koštomaj

ZDRAVJE IN DOPUST

Da, zdravje in dopust sta besedi in če bi bili uresničeni v pravem pomenu, bi bili srečni in zadovoljni. Zdrav človek je najbolj srečen. V naši delovni organizaciji pa so tudi taka delovna mesta na katerih je več ali manj takih pogojev, ki zdravju škodujejo. Zato je za opravljanje del in nalog, kjer je delo zdravju škodljivo, določeno nekaj več dopusta. Ker marsikdo še ne ve kako je s takimi dopusti, daje služba varstva pri delu naslednje pojasnilo k metodi za ocenjevanje obremenitve na posameznih delih in delovnih nalogah ter kriterijev za določanje dopusta na zdravju škodljivih delih in delovnih nalogah:

Da se zmanjšajo možnosti subjektivnega ocenjevanja obremenitev na posameznih delih in delovnih nalogah je na predlog republiških sindikatov Inštitut za medicino dela izdelal kriterije in stopnje desetih obremenitev, po katerih je bilo tudi v DO EMO izvršeno stopnjevanje pogojev dela.

Te obremenitve so:

- fizične obremenitve (teža dela),
- obremenitve zaradi toplotnega okolja,
- obremenitve vida,
- obremenitve zaradi ropota,
- obremenitve zaradi vibracij,
- obremenitve zaradi stika z aerosoli in plini,
- obremenitve zaradi umazanosti in nevarnosti infekcij,
- obremenitve zaradi dela s kislinami in vodo,
- obremenitve zaradi prehlada in dela na prostem,

od 0,1 do 3,0 točke = stopnja I	= indeks 0,1
od 3,1 do 6,0 točke = stopnja II	= indeks 0,2
od 6,1 do 9,0 točke = stopnja III	= indeks 0,3
od 9,1 do 12,0 točke = stopnja IV	= indeks 0,4
od 12,1 do 15,0 točke = stopnja IV/1	= indeks 0,5
od 15,1 do 18,0 točke = stopnja IV/2	= indeks 0,6

Akcija solidarnosti potresnemu območju v SR Črni gori

Življenje in delo na večkrat prizadetem območju v Črni gori se počasi normalizira. Tako kot v vsej Jugoslaviji smo se tudi v naši občini odločili za solidarnostno akcijo delovnih ljudi in občanov, ki jih je vest o potresu globoko prizadela.

Iz pregleda, ki ga nudi republiški štab o zbranih sredstvih iz enodnevnega zaslužka, sklada skupne porabe in rezervnega sklada, je stanje do 13. junija v naši občini naslednje:

- Izplačani neto OD za en dan v januarju 1979 7.718.000 din
- Zbrano od OD, SSP, RS 5.853.534 din

— Odstotek od predvidenih sredstev enodnevnega zaslužka 76 %

Iz teh podatkov je razvidno, da akcija očitno še ni povsod opravljena v skladu z našim dogovorom. Zato Občinski svet ZSS Celje in Koordinacijski odbor pri IS Sob ob tej priliki ponovno pozivata vse zaposlene v naši občini, da se odzovejo dogovorjeni humani akciji in zbrana sredstva od enodnevne neto osebne dohodka takoj namenijo kot solidarnostno pomoč prizadetim v Črni gori. Naj ne bo delavca v naši občini, ki se ne bi odzval klicu solidarnosti!

— obremenitve zaradi nevarnosti nesreč pri delu.

Največ točk po tej metodi lahko prinese maksimalna fizična obremenitev (npr.: dvigovanje preko 50 kg v času 7 ur dnevno ipd.), kar je razumljivo, ker v sedanjosti stopnji industrijskega razvoja že obstajajo možnosti, da se telesno (fizično) delo s tehničnimi pripomočki lahko odpravi.

Celoten sistem, oziroma metoda zgoraj navedenih obremenitev bazira na maksimalno 18 točkah, kar predstavlja 100 % ali maksimalno obremenjeno delo, ugotovljeno v kovinski in elektroindustriji Slovenije.

Gornja metoda se v skladu s 15. čl. Samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke delavcev kovinske in elektro industrije ter proizvodne obrti SR Slovenije, razdeli v šest indeksov in sicer:

Pogoji dela, izraženi v indeksni vrednosti, se prištejejo k rangni vrednosti in so razvidni iz kataloga del in delovnih nalog.

Kriteriji za letni dopust glede na ustrezne pogoje dela prav tako izhajajo iz zgoraj navedene metode. Pri tem je potrebno upoštevati 78. člen Pravilnika o delovnih razmerjih, po katerem se upoštevajo dodatni dopusti pri vseh tistih delih in delovnih nalogah, pri katerih znašajo posamezne obremenitve skupno 35 % (6,3 točke) od maksimalno izpostavljenega dela v kovinski in elektro industriji v Sloveniji.

Odvisnost med % obremenitve in številom dodatnih dni letnega dopusta je prikazana v 78. členu

citiranega pravilnika in je naslednja:

do 34 %	0 dni
od 35 %—41 %	1 dan
od 42 %—48 %	2 dni
od 49 %—55 %	3 dni
od 56 %—61 %	4 dni
od 62 %—100 %	5 dni

Iz prikazanega je razvidno, po kakšnem kriteriju so bili izračunani dodatni dopusti za neurejene pogoje dela, prav tako pa je prikazana medsebojna odvisnost ocenjenih in izmerjenih obremenitev ter dodatek rangnim vrednostim glede na delovne pogoje, kakor tudi dodatni dopusti zaradi neurejenih delovnih pogojev.

Vodja službe varstva pri delu
Milan Šorn, varn. ing.

Mednarodna trgovinska politika

Argentina — uvoz opreme

Znižana je carinska stopnja pri uvozu okrog 50 postavk strojev in druge investicijske opreme. To je le prvi korak pri večjih sprostitev uvoza industrijske in kmetijske opreme. Sproščali bodo postopno do konca leta. (BIS)

Nigerija — uvozni predpisi

Pri pošilkah, katerih c&f vrednost ne presega 10.000 nairov, ni več potrebna inspekcija blaga pred krcajem. Opozarjajo pa, da to ne velja za deljene pošiljke, katerih skupna vrednost presega omenjeni limit. Na ta način hočejo preprečiti, da bi kupci obšli inspekcijo s tem, da bi zahtevali deljene pošiljke. Se vedno pa velja predpis o izpolnitvi obrazca M pri nalogah za devizni transfer. (AH)

Senegal — uvozna dovoljenja

Za določeno blago je odslej potrebno uvozno dovoljenje in sicer: tarifna postavka ex 85,14-tonski frekvenčni ojačevalci (amplificateurs électriques de basse fréquence), cif. vrednost do 40.000 FCFA; tarifna postavka ex 85,15 TV sprejemna oprema; radiosprejemna oprema do 20.000 FCFA cif; radijski sprejemniki, kombinirani s sprejemnimi in oddajnimi kasetofoni do 30.000 FCFA cif; tarifna postavka 85,22 električni

stroji in aparati, ki v poglavju 85 niso omenjeni niti vključeni; tarifna postavka ex 92,11 kombinirani gramofoni z nizkofrekvenčnim ojačevalcem do 25.000 FCFA cif; aparati za sprejemanje in oddajanje zvoka do 30.000 FCFA cif. (AH)

ZDA — zvišanje carin

Zvišana je carinska obremenitev pri uvozu delov za montažo strojev iz Japonske in drugih držav. Ukrep naj zaščiti ameriško proizvodnjo teh delov. Stopnja za carinjenje velikih jeklenih škripcev je zvišana od 9,5—12,5 % na 15 %. Pri uvozu vijakov in matic, ki so jih doslej carinili po specifični stopnji 0,2 c in 0,1 c za utežni funt, je dodana ad valorem stopnja v višini 15 % vrednosti. Zvišane carinske stopnje bodo veljale tri leta. V preteklem letu je uvoz montažnih delov iz ZDA dosegel rekordno raven, medtem ko se je domača proizvodnja letih občutno zmanjšala.

70 % vsega uvoza montažnih delov v ZDA prihaja iz Japonske. Drugi večji dobavitelji so Indija, Španija in države EGS. (BK)

(Gospodarski vestnik 19. 7. 1979)

Delovno tekmovanje kovinarjev Slovenije letos v Celju

Republiški odbor sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin Slovenije je na svoji 3. seji sprejel sklep, da se razpiše III. delovno tekmovanje kovinarjev Slovenije v letu 1979. Razpis je objavljen v DELAVSKI ENOTNOSTI št. 15, z dne 14. aprila 1979.

Zaključno tekmovanje bo potekalo v dneh od 6. do 8. septembra 1979 v Celju v:

- SKIMC Store
- STŠ
- Železarna Store
- UNIOR Zreče.

V Celju smo ustanovili posebno organizacijski odbor, ki že uspešno dela na pripravi. Predvidamo sodelovanje okoli 350 kovinarjev iz vse Slovenije. V tem okviru pa bo odprta tudi razstava inventivnih dosežkov.

*Izkoristimo
smotrno naš
delovni čas*

ŠPORT IN REKREACIJA

Sport in rekreacija sta za delovnega človeka prav tako potrebna kot vsakdanji obrok dobre hrane, kajti naše telo potrebuje razgibanost, čeprav se sami že gibamo pri fizičnem delu. Človeku je potrebno celovito gibanje v naravi na svežem zraku in pri raznih športnih igrah. Znano je, da tudi umsko delo utruja in delavec, ki ga opravlja je še posebno potreben gibanja na svežem zraku pri raznih športnih igrah in drugih rekreativnih dejavnostih. No, pa si oglejmo, kaj smo napravili za utrjevanje telesa in duha v prvem polletju tekočega leta.

Izvedeno je bilo:

- interno prvenstvo v smučanju s 83 tekmovalci,
- interno prvenstvo v košarki 16 ekip s 137 tekmovalci,
- interno prvenstvo v odbojki 12 ekip s 108 tekmovalci,
- interno prvenstvo v nogometu 11 ekip s 162 tekmovalci,
- soorganizacija turnirja ob dnevu žena v odbojki 4 ekipe, 30 tekmovalk,
- dvoboj v odbojki PARTIZAN GABERJE: EMO ob dnevu žena,
- prvomajski šahovski turnir 15 ekip, 1 ekipa EMO,
- pohod taborniškega odreda na Celjsko kočo — 25 udeležencev,
- izlet taborniškega odreda v Kumrovec — 40 udeležencev,
- izlet planinske skupine na Čemšenško planino — 6 udeležencev.

V ORGANIZACIJI POSAMEZNIH TOZD

TOZD radiatorji:

- prvenstvo TOZD v smučanju — 20 udeležencev,
- izlet v ČSSR — 40 udeležencev,
- trim dan, TOZD radiatorji — 120 udeležencev.

TOZD vzdrževanje:

- izlet v Planico — 40 udeležencev,
- trim dan vzdrževanje — 115 udeležencev,
- prijateljsko srečanje
- TOZD: EMO 3 x — 25 udeležencev.

TOZD kotli:

- prvenstvo TOZD v smučanju — 35 udeležencev,
- trim dan TOZD kotli — 50 udeležencev.

Ekipa EMO ali posamezne TOZD so se udeležile:

Trim igre

- smučanje — 3 x 1 ekipa,
- šah — 1 ekipa,
- košarka 1 ekipa,
- odbojka — 3 x 1 ekipa,
- kegljanje — 2 x 1 ekipa,
- streljanje — 1 ekipa.

Kvalitetne občinske lige

- košarka — 1 ekipa,
- kegljanje — 1 ekipa,
- nogomet — 1 ekipa,
- rokomet 1 ekipa,
- hokej — 1 ekipa.

Trim akcije

V akcijah smučanja, hoje, teka, streljanja in kolesarjenja je sodelovalo ca. 200 udeležencev. Točni rezultati bodo znani ob zaključku akcij.

Skupno s socialnim oddelkom smo izdelali predloge za aktivni oddih, kriterije za izbor, ustrezno lokacijo, obliko aktivnega oddiha. Akcija poteka pod okriljem sindikata.

Dne 30. 3. 1979 je bil ustanovni občni zbor Rekreativnega športnega društva. Registracija dru-

ODBOJKA

Tekmovanje v odbojki lahko rečemo, da je bilo zelo razgibano, vendar z množičnostjo ne moremo biti zadovoljni. Naše novo športno društvo EMO si prizadeva, da bi postala odbojka bolj množična in kar je razumljivo tudi vedno bolj kvalitetna. No, pa si oglejmo, kakšni so rezultati tekmovalstva v tej panogi našega športa.

Na internem prvenstvu DO EMO so bili doseženi naslednji rezultati:

FINALE

	točke
1. RADIATOR I	90 : 31 6
2. KOTLI II	78 : 53 4
3. DSSS — FRITE	48 : 81 2
4. ERC	39 : 90 0

POLFINALE

5. VZDRŽEVANJE I	30 : 38 2
6. KONTEJNER I	54 : 90 2
7. RADIATOR II	30 : 90 0
8. VZDRŽEVANJE II	23 : 90 0

PREDTEKMOVANJE

	točke
9. VZDRŽEVANJE III	77 : 90 2
10. KOTLI I	30 : 51 2
11. KONTEJNER II	67 : 90 0
12. RADIATOR III	13 : 60 0

V tekmovalstvu niso sodelovale naslednje prijavljene ekipe:

EMAJLIRNICA, SUROVINSKI I in II, ODPRESKI, ORODJARNA.

SPORTNI PROGRAM

Naše športno rekreativno društvo EMO je izdelalo bogat in pester program dela v počastitev 85-letnice DO EMO. Tako je tudi prav, saj so naši delavci in delavke že v davnem času radi gojili šport in dosegali lepe uspehe. Program športno rekreativne dejavnosti ob 85-letnici EMO pa je naslednji:

Ponedeljek, 20. avgusta 1979 — tekmovalstvo v brzopoteznem šahu, turnir vsak z vsakim, dvanajst ekip, v vsaki ekipi štiri tekmovalci. Za priprave je zadolžen tov. Stane Pertinač.

Torek, 21. avgusta 1979 — tekmovalstvo v odbojki, na katerem bo sodelovalo dvanajst moških ekip in štiri ženske ekipe. Tekmovalstvo vodi Herman Kavčič.

Sreda, 22. avgusta 1979 — tekmovalstvo v kegljanju. Sodelovalo bo dvanajst moških ekip. Vsaka ekipa bo štela šest tekmovalcev. Ženskih ekip pa bo šest in vsaka bo štela po tri tekmovalke. Tekmovalstvo vodi Ivan Šrot.

Sodelujoče ekipe

	šah odb.			keglj.		strelj.		m. nog.
	M	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M
orodjarna	o		o	o		o		o
kontejner	o	o		o		o		o
kotli	o	o		o	o	o	o	o
vzdrževanje	o	o		o	o	o	o	o
DSSS	o	o	o	o	o	o	o	o
radiatorji	o	o		o	o	o	o	o
odpreski	o	o		o		o		o
emajlirnica	o	o	o	o	o	o	o	o
surovinski	o	o		o		o		o
ERC	o	o		o		o		o
tobi	o	o	o	o	o	o	o	o

štva in vse potrebno okrog registracije pa je v teku.

V letošnjem letu je delo steklo koordinirano v dveh smereh. Po programu rekreativne dejavnosti in v okviru rekreativnega športnega društva. Program dela je bil sestavljen za tak način zato, da reorganizacija dejavnosti ne bi zavirala realizacije programa.

Problem dejavnosti je nezadostna aktivnost nekaterih TOZD oz. referentov za rekreacijo v nekaterih TOZD. Ta problem se rešuje tako, da bo v vsakem TOZD ustanovljena komisija za rekreacijo, ki bo pokrivala potrebe TOZD v sklopu rekreativnega športnega društva.

Vsak TOZD sodeluje z eno ekipo, ob koncu vsake panoge prejmejo vsi tekmovalci sendvič in sok ob razglasitvi rezultatov in predaji priznanj.

Vsaka zmagovalna ekipa prejme pokal, 2. in 3. pa diplomu.

KOŠARKA

Izgleda, da je igranje košarke med našimi delavci in delavkami še kar precej priljubljeno. Tekmovanje v košarki je bilo zelo razgibano in vse ekipe so si močno prizadevale, da bi dosegle čim več košev. V košarki je sodelovalo 16 ekip, ki so odigrale 29 tekem, 18 tekem pa ni bilo odigranih zaradi opravičenih pa tudi neopravičenih vzrokov. V tekmovalstvu je sodelovalo 137 tekmovalcev. Končni vrstni red tekmovalstva v košarki pa je naslednji:

	Toč
1. Kotli I	8
2. Vzdrževanje I	8
3. Emajlirnica	6
4. Radiator II	4
5. Radiator I	2
6. Frite	2
7. ERC	6
8. Kontejner II	4
9. Orodjarna	4
10. Kotli II	4
11. Vzdrževanje II	4
12. DSSS	2
13. Radiator III	2
14. Odpreski	0
15. Kontejner I	0
16. Surovinski	0

Kadrovske vesti

od 1. 6. do 15. 6. 1979

Poročili so se:

Znidarko Danica — Kostačević, Grobin Bosilka — Kotnik.

Iz DO EMO so odšli:

Slatinek Marija, Tiselj Ivana, Kovač Cvetka, Martinec Terezija, Dolenc Štefaniya, Djurovič Dragan, Gračner Martin, Piliš Vili, Štorman Andrej, Videc Franc, Kralj Danilo, Špoljar Franjo, Belej Ivan, Marčelan Djureta in Pratkanar Zvonko.

Invalidsko se je upokojil:

Novak Blaž.

Sprejeti na delo:

Djurdjevič Djoka, Kojič Radovan, Vukanović Zoran, Stramsak Franc, Hadžić Mehmed, Marković Milan, Pavlovič Dragan, Mahmutović Zijad, Pirraku Smajl, Cafuta Viktor, Ilić Milka, Dujaković Rosa, Rotar Nataša, Dujaković Slavojka, Amidžić Rada, Radojčić Olga, Kovačević Radmila, Baniček Dragica.

ZAKAJ TAKO?

V 10. številki Emailirca smo objavili sliko, ki jo je posnel v emailirnici naš fotoreporter. Prizor ni bil nič kaj prijeten, zato smo obratovodnji tov. Umeku postavili vprašanje: »Zakaj tako?« No, tov. Umek nam je poslal odgovor, ki smo ga dolžni objaviti, objavljamo tudi našo pripombo na ta odgovor.

Takšen konec kratkega članka iz največjega obrata me je izzval, da namesto odgovora, ki bi moral biti uredniku jasen že takrat, ko je dal nered v emailirnici fotografirati, postavim nekaj vprašanj:

1.

Zakaj tov. urednik ne najdeš toliko časa, da bi prišel med nas takrat ko redno delamo in rešujemo vsakodnevne probleme, ki verjemi niso vedno enostavni.

2.

Ali te ni nič začudilo, odkod v prosti soboti od neke neke ljudje naenkrat pričnejo čistiti, čeprav je bila prosta sobota? Je že tako, da je lažje zapisati, kot pa vprašati.

3.

Verjemi tov. urednik in uredniški odbor, da sem jaz in ostali vodilni v emailirnici večkrat kot vi sprašujemo, zakaj tako? Običajni odgovor pa je bumerang. Je že tako, da nekateri delajo z rokami, drugi z glavami, nekateri pa samo z jezikom.

Na žalost se zadnji najbolj slišijo, za uspehe ostalih smo pa najraje gluhi in slepi.

4.

Zakaj ne prideš v emailirnico, ko delavec teče znoj v potokih, pa kljub temu z veseljem in nasmejani opravljajo svoje delo.

Verjetno je tu dovolj snovi za naš priljubljeni »Emailirec«, ki bi s tem še bolj pridobil na svoji popularnosti, nam pa mogoče pomagal rešiti marsikakšen problem, saj vemo, da nas na žalost premalo poznajo, pa čeprav nas kritizirajo. Je že tako, da smo boljši pri delu, kot pa pri ...

Lahko bi še našteval, vendar ne mislim polemizirati. Tudi si ne dcimšljam, da smo v emailirnici sami dobri delavci, na žalost so tudi takšni, ki posodo raje brcajo, kot da bi jo pobrali, torej me slika ni presenetila.

Imamo namreč akutni problem pri pomanjkanju palet in verjetno si opazil ob steni zložene kupce gotove posode, ker nismo imeli palet in jih nimamo, da bi to posodo prepeljali v zavijalnico.

Je že tako, da je moj glas samo eden, čeprav bi moral imeti težo tisoč ljudi.

V bodoče namesto slabe slike tov. urednik — pridi, z veseljem se bomo pogovorili, saj zato smo tu, da rešujemo stvari, ki takšne kot so, ne bi smele biti.

Pomoč, ki nam jo lahko nudiš pri vzgoji ljudi, lahko postane stalna oblika teamskega dela. Rezultati takšnega dela pa nam vsem v ponos, ker jaz verjamem, da le skupno delo z istimi cilji bo dalo boljše pozitivne rezultate po vseh vprašanjih, ki nas tarejo.

Edvard Umek

Pripomba urednika

Kot vidite, tov. Umek, smo objavili Vaša vprašanja, ki ste nam jih, kot sami pravite, poslali namesto odgovora na naše vprašanje, napisano pod posneto fotografijo: »tov. Umek, zakaj tako?« Naj Vam takoj povem, da smatram, da vaši sodelavci niso potrebni posebne vzgoje ali vzgoje, tisti, ki so pa morda nekoliko bolj razposajeni, bi bili verjetno bolj resni, če bi se Vi ali njihovi sodelavci z njimi lepo pogovorili. Odgovor na vaša vprašanja naj dajo tisti, na katere se vprašanja nanašajo ali na katere namiguje, namigovanje pa ni dobra lastnost vodilnega delavca kot ste Vi. In končno naj Vam povem, da Vaši odgovori niso zbrisali resnične slike, ki je bila posneta in objavljena v vašem obratu.

Urednik

Poletje je za voznike kritični čas

Smo v turistični sezoni. To pa pomeni, da se našim železnim konjičkom pridruži še nepregledna množica tujih turistov, ki hitijo svojim počitniškim ciljem nasproti. Rezultat tega je nepopisna gneča na naših cestah, česar ne more prezreti še tako površen opazovalec prometa. In ni naključje, če je marsikdo sam pri sebi prišel do zaključka, da smo za ceste premalo storili in da naše ceste več ne prenesejo obstoječega prometa ter da bi bilo potrebno poiskati vse možne finančne viře za hitrejšo gradnjo sodobnih cest. V zadnjih nekaj letih so ta prizadevanja obrodila sadove, žal pa čez noč ni mogoče rešiti problema, ki nas je desetletja uspal.

Zal smo priča zastrašujoči moriji na naših cestah. Kdo bo rešil ta problem? Verjemite, v dani situaciji nihče drug, kot mi vozniki sami, mi, ki zlo na naših cestah tudi povzročamo. Žalostni rekordi v številu mrtvih, poškodovanih, ogromna materialna škoda so posledice, ker po naših cestah, kakršne imamo danes, že vozimo tako, kot bomo lahko nekoč, ko bodo ceste boljše in sodobnejše. Pač zato, ker najbrž hočemo za vsako ceno prispeti na cilj nekaj sekund prej, pa zato do njega sploh ne pridemo. Tudi zato, ker se marsikdo med vožnjo ali pred njo noče odreči kozarčku alkohola, ali ker hoče dokazati, da ima močnejše vozilo in da je spretnejši voznik od drugih — mnogi seveda to poplačajo z glavami. To potrjujejo tudi statistični podatki o prometnih nesrečah. Vendar, čeprav so statistične številke hladne in suhoparne, pa vsi mi ob njih ne smemo ostati hladni in neprizadeti. Že jutri, mogoče celo danes, smo mi sami lahko ena izmed teh števil. Ali

Cesta je zgrajena za človeka. Zgradil jo je sam za gospodarske in druge namene. Brez dobrih cest in urejenega prometa ni napredka v gospodarstvu in turizmu. Toda ta cesta zahteva po človekovi neprevidnosti vedno večji krvni davek.

Lepo se je peljati v železnem konjičku, takšne ali drugačne kulture. Toda avto ni toliko varen, če je izpraven kot pa človek, ki ga vozi, ki je za volanom. In ta človek bi moral biti res človek, ki ga ne zapusti pamet, ko dirja po asfaltni cesti, kajti tu so še drugi ljudje, udeleženci v prometu. Udeleženci v prometu pa imajo vsi enake pravice urejene z zakonom o cestnem prometu in drugimi predpisi.

Da bi prispevali k varnosti v našem prometu, objavljamo dva važna sestavka. Sestavek »Človek je temeljni dejavnik varnosti cestnega prometa« in »Poletje je za voznike kritičen čas«.

Upravljanje z vozilom prišteva-mo med najnazornejša človekova opravila. Dolgotrajna neprekinjena vožnja je še posebno utruja-joča: čim daljša je vožnja, tem močnejše in hitreje telesno in du-

ševno izčrpa voznika. Zlasti utruja vožnja pozimi, v snegu, v megli, v dežju, ali na poledeneli cesti, pa tudi ponoči.

Zato se bo voznik, ki mu je varna vožnja prva in glavna skrb, vselej, kadar bo občutil utrujenost, pravočasno odločil za počitek ali celo krajše spanje. Kolikokrat se je namreč že zgodilo, da je med vožnjo v boju z utrujenostjo podlegel voznik. Zadrževal je samo za hip, navadno pa se ni nikoli več prebudil — in z njim je še kdo zaspal za vedno.

Poleg izkušenih in discipliniranih se v promet vključujejo tudi udeleženci, ki so o prometnih pravilih slabo poučeni. Mednje ne sodijo le starejši pešci ali vozniki vprežnih vozil, temveč tudi kolesarji in vozniki vseh vrst motornih vozil — začetniki, ki si za sodoben cestni promet še niso pridobili potrebnih voznških izkušenj. Z nenamernimi napakami povzročajo v prometnem redu zmedo in nevarne situacije. Izkušen in preudaren voznik, kolesar ali pešec se zaradi teh nerodnosti ne bo jezil nanje. Spomnil se bo svojih prvih neboljlenih korakov v prometni vrvež, pa jih bo razumel. Še več, neizkušenim nerodnejšem bo vselej rad tako ali drugače pomagal iz zadreg ali težav. Pešca, npr. ki je zašel na nevarnem delu ceste, bo zaščitil in ga popeljal na varno; tovarišu, ki mu je odpovedal motor na cesti, bo koristno svetoval ali mu pomagal spraviti vozilo iz prometnega toka.

Posebne pozornosti v prometu so vredni otroci, stari, slabotni in invalidi. Za sodoben cestni promet so nezreli in neboljleni, zato velja do njih biti posebej obziren in previden. Igra, neprevidnost in podobno, lahko otroka v trenutku potisne iz prometnega zatišja v nevarni prometni vrtnec. Tudi telesne moči starih ljudi so prešibke, da bi mogli slediti hitrim prometnim utripom in se jim zoperstavljati, zato jih bomo samo čim bolj varovali. Invalidi se sami zaradi takšnih ali drugačnih telesnih okvar ne morejo sami dovolj zavarovati, zato je to naša dolžnost.

Vsega tega se mora zavedati vsak voznik. Na slabo preglednih cestah, na ovinkih — v naseljih in zunaj njih, bo zmanjšal hitrost in zbral vse svoje sile v pripravljenost, da se, ne samo izogne nesreči, marveč tudi vsaki možnosti, da bi nesrečo tudi povzročil. Kaj naj bi bilo hujšega od zave-sti, da si zaradi malomarnosti poškodoval neboljlenega človeka ali mu celo ugasnil življenje!

Zakonu še kako ali kdaj lahko uideš, toda obtožbam žrtve svojega nepremišljenega in nemoralnega ravnanja v prometu nikakor in nikoli! Zato velja povečati previdnost in obzirnost, da bomo imeli mirne noči in spanec.

Pa srečno vožnjo!

— se drugemu vozilu nikoli preveč ne približajte,

— nikoli ne ostanite predolgo blizu drugega vozila,

— lego svojega vozila spremenjajte skrajno previdno,

— vaše namere naj bodo jasne,

— nikoli ne bodite drugim napoti,

— poskrbite, da bo vaše vozilo čimbolj vidno,

— pravočasno predvidite nevarne situacije in jih pravočasno razrešite,

— po možnosti se izogibajte gneči,

— vozite tako, da boste imeli vedno nekaj rezervne moči pri sebi in v motorju,

— pri vožnji ne solite drugim pameti, svojo pa izkoristite, da ohranite celo glavo.

RAZGLEDNICE MESECA

V zaslužen pokoj je odšel tovariš Nac Mlakar. Ob tej priložnosti so se njegovi sodelavci iz skladišča jekla tovariško in lepo poslovili ter mu izročili darilo

V zasluženi pokoj je odšla dolgoletna delavka iz surovinskega oddelka, izdelovalnice ročajev. Od nje so se poslovili zelo prisrčno vsi njeni sodelavci in sodelavke in ji podarili v spomin na dolgoletno delo lepo darilo. Slovo je bilo res tovariško in prisrčno.

Ze večkrat smo posneli na dvorišču slabo stanje ceste. Mlakuže in podobno so še sedaj. Sicer pa se je le nekaj premaknilo. Kot vidimo na sliki, so začeli počasi urejati tudi dvoriščne površine in s tem izboljševati notranji promet in delovno okolje.

Naše prizadevne delavke iz emajlirnice se dobro počutijo v jedilnici, kjer med malico mimogrede tudi malo pokramljajo. Mnogo boljše bi se počutile tudi pri delu, če bi bili delovni pogoji boljši. No, morda bodo tudi to dočakale.

Godba na pihala EMO je zelo aktivna. Vanjo je včlanjenih že precej mladih delavcev, ki so že postali dobri godbeniki. Člani godbe si z dirigentom na čelu zelo prizadevajo, da bi dosegli dobro umetniško raven. Slika prikazuje godbo na eni izmed letošnjih množičnih prireditvev.

Pot na Kitajsko

Vrh je padel, naš skupni cilj se je uresničil. Ležim na enki v naši udobni snežni luknji, veridar se neprestano obračam v spalni vreči in ne morem zaspiti. Mineva ura za uro, misli beže na vse strani, a spanca ni od nikoder. Končno me mine potrpljenje, vstanem, ura je ena, ravno pravi čas. Prižgem luč in se počasi oblečem. Obujem čevlje in si navem dereze. Hitro vzamem še ostalo pripravljeno opremo in že sem zunaj. Mesečina razsvetljuje okolico, na nebesni modrini migljajo zvezde. Ko hitim po ledeniku nasproti svojemu cilju, le rahel veter enakomerno veje in mi gladi vroča lica. Že sem na začetku ledene strmine, nad glavo pa mi visi ogromen serak. Dereze se zažirajo v luskinasto površino snega, tako da se hitro umaknem izpod ledenega orjaka. Toda komaj imam tega za sabo, se nad njim pokaže naslednji serak, še bolj grozeč, previsen in razpokan. Še sreča, da je noč in je hladno, tako da je vse tiho in mirno. Prečim pod serakom čez eldeni pas, ves se lesketa v siju lune. V njem

so globoki tiri, kjer tu čez dan bobni s seraka led v globino. Hitro splezam čez na drugo stran, k skalnemu razu, kjer sem na varnem. Lovim sapo in se naslanjam na granitni blok. Ko se nadiham, zopet zlezem višje nekaj deset metrov in igra z zrakom se ponovi. To se ponavlja vedno znova, ledena strmina pa je dolga. Ni je konca in vse bolj in bolj strma postaja. Vse pogostejše počivam. Tam daleč na desni se je začel svetlikati Tibet, njegova belina je počasi postala rumena, čez čas oranžna. Ta svetloba je osvetlila tam v daljavi neštete rajave glave gričev in pozlatili so se vrhovi okoli Everesta. Zopet se zagrizem v strmino. Naletim na napihnjen puhel sneg. Dereze, cepin in bajla prebijajo puhlo površino snega, ki se ob dotiku vsipuje v globino konice, pa se zatem zasajajo v led le nekaj milimetrov. Gibi si slede, mišice in živci so napeti do skrajnosti, a metri se vršče, vse se vleče v nedogled. Končno zlezem na snežen raz. Telo prešine

(Nadaljevanje na 8. strani)

Pot na Kitajsko

(Nadaljevanje s 7. strani)

občutek olajšanja in sprostitve, ko stojim na mehkelem snegu in globoko diham. Zatem naredim še nekaj korakov in že sem na grebenu. Od vrha me loči samo še sto metrov grebena. Hodim navzgor po snežnem razu, vendar mi pot naprej zaustavi ledeni previs. stegnem se čezenj in na vrhu previsa s krepkim zamahom zasadam v led okoli cepina in bajle, potegnem se navzgor, dereze se zasade v rob previsa in hip zatem sem čez. Sledi izpostavljena prečka okoli lednega stolpa in že sem na razu.

Umikam se levo in desno velikim opastem in takoj zatem že

stojim na vrhu, na najvišjem delu ledene piramide Khumbutseja. Ura je šest, oziram se okoli, kamorkoli se ozrem, povsod je rdečilo oblilo vrhove, rde v škrlatu, ki se spaja z modrino neba. Obrnem se, pred mano se dviga severna stena Everesta, vsa mračna, morda se mi zdi zato še njena podoba večja. Strmim v to temno gmoto, s pogledom pa drsim po zasneženih koloarjih. Različne misli se mi porode in nanje najdem pametne odgovore. Še strmim v ta lepi svet okoli sebe, ki je tu tako neznansko velik in ves razbit. Zatem pa veter prinese megle iz doline, počasi se vse skrije za sive, te koprene. Kot da sanje so minile, sive megle pa so na sestop me spomnile. Počasi zasadam cepin v sneg, privežem nanj zastavico EMO, ki me spomni na tovariše iz tovarne. Zatem skupaj fotografiram za spomin. Zastavica na cepinu počasi zaži-

Emailjirec

Casopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo delovne skupnosti EMO-Celje in ga prejema člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Emil Jejčič, Fric Kotnik, Danilo Kralj, Jože Keber

Glavni in odgovorni urednik: Emil Jejčič. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 23-921, interna 238. Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišej: AERO Celje

*Dopisujte
v naše glasilo*

vi, zamaha v sunkih vetra, prav tako, kakor so mi pomahali nekateri, ko sem odhajal na pot.

Khumbutse — 6.640 m

Sijoča zvezda — prvenstvena

Dne: 13. 5. 1979

Plezal: Franček Knez

Ocena: 40°

Čas: 3 ure

Višina: 600 m

RAZLAGA:

Dereze: pripomoček za hojo po ledu

Oklo: konica

Koloar: zaledenel žleb

Serak: ledeni stolp

Bajla: ledno kladivo

Opasti: snežne strehe — napu-
šči na grebenu

Sestop: vrnitev

KRIŽANKA

EMO CELJE	NAMENA NAMEN	PRAVILNI JUNAK S SVETILNO	ŽENSKO IME	ROGER GARAUDY	ŠPORTNE SARJE	RAZNOŠ. TELESCE RASTLIN TROSOVE	FEMINULA	IDEALNA DRŽAVA PO FRAN- COZU CABETU	SHAKES- PEAROVO STRAŠILO
TORBA KI JO NOŠIMO NA HRSTU									
NAČIN IZRAŽANJA Z ALFABE- TIZACIJO									
SLOVEN- SKO VIRAR (Jocip)				VRČ VESTA J. ANGE ZELVE					
OTKLIKA V TEKSTU					VERNE INDOLSKO SERGIO OBLASLO				
IGRAJKA ITA					BRIGANJE	POMLAD. MESEČ	IVO BAJEC MUSLIN. VERSKI POSLAVAR		
ZNANOST O USTROJU CLOVES. TELESA									
EMO CELJE	DRŽAVICA V FIRMEJAH	PRIPADNIK NORMANOV	KOŠARSKI POGLAVAR FIGURA PRI ČETVORCI						
SLABO- KRVNOST								MOŠKO IME	
DRŽAVNI PRAVNIK						ČAR TRANSNA DENAKNA ENOTA			
LEDENJO- VALEČ DRETE							OKR. ZA GLEJ TOVARNA V ZAGREBU		
OLGA MEGLIČ			NEGAT. ELEKTR. DELICI BARIJ						
JANČAN. OTOK				SLOVEN. SLIKAR (Božidar)					
ŽENSKO IME				ELA (Ljubek.)					

Kot vsako leto, tako je tudi letos gospodinjinski krožek našega društva LT EMO organiziral strokovni tečaj za dobro kuhanje. Na sliki prevladujejo ženske, ob strani pa se, čeprav nekoliko sramežljivo, rahlo smehlja tudi moški. No, bodi kakorkoli, tečaj je dobro uspel in naše mlade gospodinjice so brez skrbi ali bodo znale kuhati ali ne, ker so se to dobro naučile. Glavno je, da bo pri teh visokih cenah kaj dobrega za v lonec